

Sygn. akt

III AUa 694/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 września 2018 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Barbara Gonera (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Preneta-Ambicka del. SSO Elżbieta Selwa
	Protokolant	st. sekr. sądowy M. P.

po rozpoznaniu w dniu **13 września 2018 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **H. F.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **4 sierpnia 2017 r.** sygn. akt **IV U 508/16**

u c h y l a zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił H. F. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 7 marca 2016 r. stwierdziła, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, zarzucając poczynienie błędnych ustaleń faktycznych. W uzasadnieniu podnosił, że pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności przed wydaniem obecnej decyzji odmownej, a stan jego zdrowia nie uległ żadnej poprawie, w dalszym ciągu, od 13.01.2014 r., znajduje się na liście oczekujących na przeprowadzenie zabiegu aloplastyki biodra lewego.

Odpowiadając na odwołanie, organ rentowy domagał się jego oddalenia.

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2017 r., sygn. akt IV U 508/16, Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu Sąd ustalił, że H. F. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 27 maja 2010 r., a jego wypłata była kontynuowana po orzeczeniach Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt IVU 1157/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 października 2015 r., sygn. akt III AUa 509/15.

Celem zweryfikowania aktualnej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, dokonanej w postępowaniu administracyjnym, Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii oraz medycyny pracy. Biegły ortopeda rozpoznał u badanego: przebyte zwichnięcie stawu biodrowego lewego, przebyte złamanie panewki lewego stawu biodrowego oraz złamanie kości udowej lewej z objawami martwicy jałowej części głowy i pourazową artrozę lewego stawu biodrowego, znacznie ograniczającą funkcję narządu ruchu w zakresie chodu i ruchomości lewego biodra. Biegły ocenił, że wnioskodawca jest nadal okresowo, częściowo niezdolny do pracy od 1.01. 2016 r. do dnia 31.12.2017 r. W związku z wezwaniem Sądu do uzupełnienia powyższej opinii, poprzez określenie, czy ustalona niezdolność do pracy ma związek z wypadkiem przy pracy, biegły podał, że wnioskodawca jest niezdolny o pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 1 grudnia 2008 r., w okresie od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Do powyższej opinii zarzuty wniosły obie strony: organ rentowy podkreślił, że badany prowadzi cały czas działalność gospodarczą, z jego wyuczonym zawodem – informatyka – związana jest praca przy komputerze, niezwiązana z wysiłkiem fizycznym, a nadto że opinia biegłego jest sprzeczna z opinią lekarza konsultanta ZUS w zakresie ortopedii. Pełnomocnik wnioskodawcy domagał się wyjaśnienia rozbieżności okresów ustalonej niezdolności do pracy w opinii głównej i uzupełniającej. Biegły ortopeda w całości podtrzymał swoją opinię.

Biegła z zakresu medycyny pracy, po rozpoznaniu u badanego: stanu po leczeniu operacyjnym zwichnięcia i złamania panewki stawu biodrowego lewego i złamaniu głowy kości udowej lewej w 2008 r., a także wtórnych zmian zwyrodnieniowych stawu biodrowego lewego oraz zespołu bólowego kręgosłupa L-S bez ostrych objawów korzeniowych i oceniła, że wnioskodawca nie jest do pracy zgodnej z kwalifikacjami.

W opinii uzupełniającej biegła wyjaśniła, że odmienne od biegłego ortopedy stanowisko przedstawione w opinii wynika z uwzględnienia przez specjalistę ortopedę jedynie rozpoznania klinicznego schorzenia, bez odniesienia się do kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy. Sąd I instancji uznał za wiarygodną podstawę czynienia ustaleń faktycznych opinię biegłej z medycyny pracy i przyjął, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich przesłanek do ustalenia prawa do dochodzonego świadczenia.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca domagał się jego uchylenia i przyznania prawa do świadczenia, zarzucając:

- naruszenie art. 328 §2 kpc, poprzez sporządzenie przez Sąd I instancji uzasadnienia, niespełniającego przesłanek, wskazanych przepisami prawa, ponieważ nie zawiera żadnej oceny dowodu z przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony, pomimo wskazanych, istotnych okoliczności, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a ponadto nie precyzuje, jakie dowody legły u podstaw poszczególnych ustaleń faktycznych sądu w sprawie, w szczególności brak oceny dokumentów, przedłożonych wraz z pismem z dn. 7.06.2017 r. Apelujący podkreślił nadto, że Sąd tylko lakonicznie określił zarzuty pełnomocnika do opinii biegłej medycyny pracy, jako błędne i nie wywiódł, z jakich przyczyn przyznał tej opinii prymat nad opinią biegłego ortopedy. Ponadto apelujący zarzucił naruszenie art. 233 §1 kpc, poprzez bezpodstawne, niezgodne z zasadami logiki i prawidłowego rozumowania przyjęcie za podstawę

rozstrzygnięcia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy; a także art. 286 kpc w zw. z art. 232 zd. 2 kpc, poprzez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, w sytuacji uzyskania dwóch sprzecznych opinii biegłych oraz błąd w ustaleniach faktycznych i uznanie przez Sąd, że wnioskodawca pozostaje osobą zdolną do pracy.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest uzasadniona i skutkuje wydaniem orzeczenia kasatoryjnego, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie jest orzeczeniem, co najmniej przedwczesnym.

Spór w sprawie dotyczył uprawnienia H. F. do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t. jedn. 2018, (...)). Wnioskodawca był uprawniony do tego świadczenia okresowo do dnia 31 grudnia 2015 r., z powodu ograniczenia funkcji narządu ruchu w zakresie chodu i ruchomości lewego biodra.

Pojęcie niezdolności do pracy zdefiniowane zostało w art. 12 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. 2015, 748), mającej zastosowanie do świadczeń z ustawy wypadkowej w związku z treścią jej art. 17 ust. 1. Niezdolność do pracy to całkowita lub częściowa utrata zdolności do pracy zarobkowej spowodowana naruszeniem sprawności organizmu, przy braku rokowań na odzyskanie zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, z tym że w wypadku całkowitej niezdolności chodzi o utratę zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast przy częściowej niezdolności o utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji

W sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (por. wyrok SN z 12 stycznia 2010 r. I UK 204/09, LEX nr 577813). Sąd I instancji przeprowadził dowód z opinii biegłego ortopedy oraz biegłej z zakresu medycyny pracy i uzyskał rozbieżne oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i w konsekwencji także zdolności do pracy.

Biegły ortopeda, podkreślając postępujący charakter schorzenia, zakwalifikowanie wnioskodawcy do operacji wszczepienia endoprotezy lewego stawu biodrowego ustalił, że wnioskodawca jest w dalszym ciągu częściowo niezdolny do pracy, podając przy tym różnie czasokres tej niezdolności, w opinii głównej – od 1.01.2016 r. do 31.12.2017 r., natomiast w uzupełniającej z dn. 5.01.2017 r. – od 1.01.2016 r. do 31.12.2017 r. W opinii biegłej z zakresu medycyny pracy trzydziestoczteroletni wnioskodawca, podejmujący w czasie pobierania świadczenia aktywność zawodową, zważywszy na posiadane kwalifikacje jest zdolny do pracy. Sąd I instancji oparł ustalenia w sprawie na drugiej z opisanych opinii – niekorzystnej dla wnioskodawcy i oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny nie podziela powyższego stanowiska, ponieważ materiał zgromadzony w sprawie nie jest wystarczający dla rozstrzygnięcia sprawy, a dokonana ocena dowodów jest niepełna. Nadto uzasadniony jest apelacyjny zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc, zgodnie z którym uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 4 sierpnia 2017 r. nie spełnia powyższych warunków, a zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej.

Sąd Apelacyjny zauważa, że istnieje sprzeczność w podzieleniu dwóch opinii biegłych o odmiennych konkluzjach, jako fachowych i zupełnych, a następnie przyjęciu za podstawę orzeczenia tylko jednej z nich. W przypadku, gdy rozbieżność poglądów na kwestie medyczne nie wynika z błędów lub niedokładności występujących w jednej z opinii, argumentacja za przyjęciem jednego lub drugiego stanowiska wymaga wiedzy fachowej. W takiej sytuacji dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne jest zażądanie trzeciej opinii w celu wyjaśnienia spornej kwestii bądź zażądanie ustnego wyjaśnienia rozbieżności przez biegłych, którzy dokonali przeciwstawnych ocen medycznych stanu zdrowia

ubezpieczonego (tak też: wyrok SN z dn. 12 października 2017 r., I UK 415/16). Za dalece niewystarczające uznać należy rozstrzygnięcie tego rodzaju sytuacji w oparciu o własne przekonanie.

W ponownym postępowaniu, Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe, przy uwzględnieniu poczynionych uwag, dbając o dokonanie oceny stopnia naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy w rozumieniu art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z podanych przyczyn, orzeczono, jak w sentencji art. 386§ 4 kpc .Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w art. 108 § 2 kpc.